

18.03.2024

Asia/14

§ 174

Valtuutettu Jenni Hjeltin toivomusponsi kaupungin ja järjestöjen välisen yhteistyön tiivistämisestä maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa

HEL 2023-010508 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 16.8.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hjelt Jenni, toivomusponsi, Kvsto 16.8.2023
- 2 Muut kaupungin ja järjestöjen yhteistyömuodot maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hallintokantelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisyä koskevaa aloitetta, kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jenni Hjeltin ehdottaman toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta tiivistää en-tisestäään kaupungin ja järjestöjen välistä yhteistyötä maahanmuuttaja-taustaisten perheiden parissa."

Helsingissä tehdään tällä hetkellä paljon yhteistyötä useiden järjestöjen kanssa maahanmuuttajataustaisten perheiden hyväksi. Kaupungin-kanslian viestintäosaston osallisuusyksikkö vastaa järjestöyhteistyön kaupunkitasoisesta koordinoinnista ja järjestöneuvottelukunnan toimin-nasta. Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on järjestöjen toimintaedel-lytysten varmistaminen sekä kaupungin ja järjestöjen sekä järjestöjen keskinäisen yhteistyön edistäminen. Järjestöneuvottelukunnassa ko-toutumista edistäviä järjestöjä edustaa Moniheli ry. Toimialoilla on li-säksi tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa eri alueilla.

Maahanmuuttajajärjestöjen ja -yhteisöjen kanssa tehdään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla säännöllistä yhteistyötä, mutta sitä voi-daan vielä lisätä ja tiivistää. Palvelujen toimintamallien kehittämiseen sisältyy lähtökohtaisesti aina yhteistyö järjestöjen kanssa. Merkittävää yhteistyötä järjestöjen kanssa tehdään mm. maahanmuuttajataustais-ten nuorten monialaisen toimintamallin yhteydessä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on useilla hankkeilla keskitytty eri-tyisesti maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa tehtävään työ-hön, jossa järjestöt ovat vahvasti mukana yhtenä sidosryhmänä. Lisäk-si on useita yksittäisiä jo vakiintuneita toimintoja, joissa yhteistyö kau-pungin ja järjestöjen välillä tähtää joko suoraan tai välillisesti maahan-muuttajataustaisten perheiden paremmin huomioimiseksi. Näitä on ku-vattu laajemmin liitteessä 2.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä kult-tuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Esitys on lausuntojen mu-kainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toi-mitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen joh-dosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkir-jan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuute-tuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hjelt Jenni, toivomusponsi, Kvsto 16.8.2023
- 2 Muut kaupungin ja järjestöjen yhteistyömuodot maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hallintokantelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 27.02.2024 § 46

HEL 2023-010508 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Jenni Hjeltin kaupungin ja järjestöjen välisen yhteistyön tiivistämistä koskevasta toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

”Toivomusponnossa edellytetään selvitettävän kaupungin ja järjestöjen välisen yhteistyön tiivistämistä maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla sekä toimialojen kesken tehdään jo nyt paljon yhteistyötä useiden järjestöjen kanssa maahanmuuttajataustaisten perheiden hyväksi.

Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöihin, perheisiin, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Tärkeitä kumppaneita ovat kolmannen sektorin toimijat sekä kaupunkilaiset. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:n mukaan ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on kunnalla. Kunnan on

myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.

Hyte-työn (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) tavoitteena on ehkäistä hyvinvointi- ja terveyseroja, syrjäytymistä sekä yksinäisyyttä. Tätä työtä toteutetaan yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Lapsiystävällinen kunta -malli on osa hyte-työtä. Mallin tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten osallisuutta arjessa. Lapsiystävällinen kunta -työssä ovat mukana kaikki kaupungin toimialat ja kaupunginkanslia. Bloomberg-Harvard City Collaboration -ohjelman tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten turvallisuuden kokemusta. Yhtenä toimenpiteenä on monikielisen viestinnän ja vuorovaikutuksen lisääminen moninaisten huoltajien kanssa. Tavoitteena on löytää ennaltaehkäisevän työn malleja ja ratkaisuja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Alueen järjestöt ja yhdistykset ovat mukana yhteistyössä.

Kestävän kasvun hanke ja järjestöyhteistyö

Kestävän kasvun hankkeen puitteissa Helsingissä kehitetään ja otetaan käyttöön hyte-palvelukonsepti. Mallilla pyritään lisäämään kunta-laisten hyvinvointia ja terveyttä sekä tukemaan niitä edistävien palvelujen löytämistä silloin, kun palvelutarpeet koskevat ensisijaisesti muuta kuin sosiaali- tai terveydenhuollon palvelujen tarvetta, kuten kulttuuri- tai liikuntapalveluja tai osallisuutta edistäviä järjestötoimintoja. Kehittämistyö aloitetaan haavoittuvassa asemassa olevista väestöryhmistä, kuten ulkomaalaistaustaisista henkilöistä, jotka tarvitsevat erityistä tukea. Matalan kynnyksen hyte-palvelujen saatavuutta parannetaan muun muassa kehittämällä hyte-palvelutarjotin, joka on verkkosivu, jolle kootaan kunnan ja kolmannen sektorin hyte-palveluja ja -toimintaa.

Osana Kestävän kasvun hanketta luodaan myös maahan muuttaneiden palvelujen toimintamalli, jossa kehitetään toimintamallien rajat ylittävää yhteistyötä maahan muuttaneiden palvelukokonaisuuden osalta ja luodaan rakenteita moniammatilliseen työskentelyyn ja konsultaatio-käytänteisiin. Tavoitteina on jäsentää ja kuvata maahan muuttaneiden palvelujen kokonaisuus lakimuutokset huomioiden, määritellä monialaisen työskentelyn rakenteet, käynnistää niiden mukainen toiminta ja laajentaa käytössä olevia menetelmiä. Palvelujen toimintamallien kehittämiseen sisältyy lähtökohtaisesti aina yhteistyö järjestöjen kanssa.

Järjestöyhteistyö perhe- ja sosiaalipalveluissa

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla tehdään järjestöjen kanssa yhteistä kehittämistyötä, ohjataan asiakkaita järjestötoiminnan pariin, tiedotetaan järjestöjen toiminnasta, osallistutaan erilaisten maahanmuuttajataustaisia henkilöitä tukevien hankkeiden ohjausryhmiin

sekä tuetaan järjestöjä järjestöavustuksin. Lisäksi perhekeskusten tiloissa toteutetaan erilaisten maahanmuuttajajärjestöjen toimintaa.

Itä-Helsingissä on toiminut useiden vuosien ajan monikulttuurinen verkosto, joka keskittyy lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Verkostoon kuuluu muun muassa perhe- ja sosiaalipalvelujen sekä perhekeskusten toimijoita sekä useita järjestötoimijoita. Monikulttuurisuus on verkoston toiminnan painopisteenä. Helsingissä toimii myös lukuisia säännöllisesti kokoontuvia pienalueverkostoja, jotka vahvistavat yhteistyörakenteita alueellisten toimijoiden välillä, mukaan lukien maahanmuuttajien parissa toimivat järjestöt.

Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön maahan muuttaneiden erityispalveluissa koordinoidaan asiakkaan tarpeen mukaisia palveluja ja tuotetaan tarvittavia toimenpiteitä yhteistyössä muun muassa muiden viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Kaiken toiminnan periaatteena on asiakkaan omatoimisuuden tukeminen ja yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistaminen. Myös maahan muuttaneiden erityisryhmien sosiaalityön moniammatillisessa tiimissä tehdään yhteistyötä pääkaupunkiseudulla paperittomien kanssa toimivien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja Länsi-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueiden paperittomien palvelujen kanssa.

Perhesosiaalityön ja lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen yksikössä tehdään yhteistyötä Aseman Lasten ja Suomen pakolaisavun Sawian-hankkeen kanssa. Hanke on vierailut esihenkilökokouksessa ja alueellisissa toimipisteissä. Asiakkaina olevia lapsia ja perheitä on ohjattu hankkeen piiriin. Osana lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin tiimejä toimivat myös etsivän työn sosiaaliohjaajat, jotka työskentelevät tiiviissä yhteistyössä järjestöjen kanssa maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden parissa.

Vammaisten sosiaalityö tekee yhteistyötä vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilman kanssa, joka tarjoaa asiakkailleen neuvontaa, ryhmätoimintaa ja ohjaa muiden vammaisjärjestöjen pariin.

Maahanmuuttajataustaisten nuorten monialainen toimintamalli

Vuoden 2023 loppupuolella aloitettu maahanmuuttajataustaisten nuorten monialainen toimintamalli jatkuu kesäkuuhun 2025 saakka. Malli tarjoaa tukea maahanmuuttajataustaisille, jo lastensuojelun asiakkaana oleville ja vakavassa syrjäytymisriskissä oleville nuorille ja heidän perheilleen. Toimintamallia kehitetään ja toteutetaan yhteistyössä lastensuojelun, Nuorten päihdepalvelu Pysäkin sekä nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön kanssa. Pilottivaiheen hanke on osa Kestävän kasvun ohjelmaa, jonka yhtenä tavoitteena on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden li-

sääminen. Rahoitus saadaan EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU).

Toimintamalli korostaa asiakkaan osallisuutta ja heidän verkostojensa ottamista mukaan työskentelyyn. Myös kolmannen sektorin toimijat otetaan mukaan kumppaneiksi huomioiden asiakkaiden yksilökohtaiset suunnitelmat ja tarpeet. Toimintamallin monialainen tiimi on arvioinut tärkeiksi järjestöyhteistyökumppaneiksi esimerkiksi Suomen somalia-laisten liitto ry:n, Irakin naisten yhdistys ry:n, Suomi-Syyria ystävyysseuran, Familia ry:n, Africa Care ry:n, SDO:n Toimintakeskus Sovinnon, Monika-naiset liiton, Vamos Mieli-toiminnan, Yeesi ry:n Muudi-hankkeen, Loisto settlementin Tyttöjen ja Poikien talot, Aseman lapset ry:n toiminnot, Samha ry:n ja Mieli ry:n maahanmuuttajayhteisöihin suunnatun Re-Map-projektin. Projektin edetessä maahanmuuttajajärjestöjä tullaan kutsumaan lastensuojelun palveluihin liittyvän stigman ja epäluottamuksen vähentämiseen liittyvään yhteiseen keskusteluun.

Monialainen toimintamalli on lisäksi jäsenenä verkostoissa, kuten EHYT ry:n ylläpitämässä Hadiya-verkostossa ja THL:n koordinoimassa PALOMA-verkostossa. Nämä verkostot tukevat maahanmuuttajien mielenterveys- ja päihdeongelmien parissa työskenteleviä toimijoita ja mahdollistavat tiedonjaon sekä yhteistyön lisäämisen avun tarjoajien kesken.

Johtopäätökset

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että palvelujen toimintamallien kehittämiseen sisältyy lähtökohtaisesti aina yhteistyö järjestöjen kanssa. Maahanmuuttajajärjestöjen ja -yhteisöjen kanssa tehdään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla säännöllistä yhteistyötä, mutta sitä voidaan vielä lisätä ja tiivistää. Maahanmuuttajataustaisten nuorten monialaisessa toimintamallissa yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on keskeinen osa työskentelyä ja siihen panostetaan enenevässä määrin projektin edetessä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupungin ja järjestöjen välinen yhteistyö maahanmuuttajataustaisten perheiden hyväksi parantaa palvelujen saatavuutta ja tarjoaa kulttuurisensitiivistä tukea, mikä voi edistää oikea-aikaisen ja oikein kohdennetun avun ja tuen saamista lapsille ja perheille. Yhteistyö kaupungin ja järjestöjen kanssa luo mahdollisuuksia tiedonjakoon ja resurssien yhdistämiseen, mikä tehostaa palvelujen tarjoamista maahanmuuttajataustaisille perheille.

Järjestöyhteistyö, monialaiset toimintamallit, verkostoituminen ja matalan kynnyksen palvelujen kehittäminen parantavat palvelujen saata-

vuotta ja saavutettavuutta sekä lisäävät lasten ja perheiden mahdollisuuksia osallisuuteen ja tuen saantiin. Muun muassa hyte-työn ja keskeisen kasvun hankkeen toimenpiteiden kautta pyritään ehkäisemään hyvinvointi- ja terveyseroja, mikä tukee tasa-arvon edistämistä. Yhteistyö eri toimijoiden välillä ja monikielisen viestinnän lisääminen voivat lisätä tietoa saatavilla olevista palveluista ja sitä kautta lisätä lasten ja nuorten turvallisuuden kokemusta. Maahanmuuttajataustaisten nuorten toimintamalli erityisesti lastensuojelun asiakkaille suunnattuna tukee syrjäytymisriskissä olevia nuoria muun muassa parantamalla palvelujen saatavuutta. Toimintamallien kehittäminen yhteistyössä maahanmuuttajajärjestöjen kanssa auttaa varmistamaan, että lasten ja perheiden kulttuuritaustat otetaan huomioon palveluja suunniteltaessa."

Käsittely

27.02.2024 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Mikko Paunio: Lisätään Järjestöyhteistyö sosiaali- ja terveystal-veluissa -otsikon alaisen toiseksi viimeisen kappaleen ensimmäisen lauseen loppuun: "jonka tarkoituksena on varhaisella puuttumisella ennaltaehkäistä nyt nopeasti lisääntyviä väkivalta- ja rikoskierteitä sekä jengiytymistä ja radikalisoitumista."

Lisätään Maahanmuuttajataustaisten nuorten monialainen toimintamalli -otsikon alaisen toisen kappaleen toiseksi viimeisen lauseen loppuun: "jonka rahoittaa EU ISF – Sisäisen turvallisuuden rahasto ajalle 2023–2025 ja jonka tarkoitus on ehkäistä radikalisoitumista."

Lisätään Maahanmuuttajataustaisten nuorten monialainen toimintamalli -otsikon alaisen toisen kappaleen viimeisen lauseen loppuun: "jolla pyritään ennaltaehkäisemään nopeasti lisääntyvää väkivaltaista lasten ja nuorten rikollisuutta."

Kannattaja: jäsen Maaret Castrén

Vastaehdotus 2:

Jäsen Mikko Paunio: Poistetaan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikon alaisesta ensimmäisestä kappaleesta sana kulttuurisen-sitiivisyys. On woke-poliittisesti latautunut sana, jonka ei soisi kuuluvan viranomaislangiin. Sanan käyttö johtaa silmien ummistamiseen.

Kannattaja: jäsen Laura Korpinen

Vastaehdotus 3:

Jäsen Mikko Paunio: Lisätään Johtopäätökset-otsikon alaisen ensimmäisen

mäisen lauseen loppuun: "joka on nyt tärkeää maahanmuuttajalasten vakavan oireilun nopeasti lisääntyessä."

Kannattaja: jäsen Laura Korpinen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehtotus 1 (jäsen Mikko Paunio)

Jaa-äännet: 7

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 6

Maaret Castrén, Laura Korpinen, Matti Niiranen, Nea Nättinen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehtotus 2 (jäsen Mikko Paunio)

Jaa-äännet: 11

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Kati Juva, Björn Månsson, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Nea Nättinen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

3 äänestys

18.03.2024

Asia/14

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Mikko Paunio)

Jaa-äännet: 11
Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Kati Juva, Björn Månsson, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Nea Nättinen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2
Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

13.02.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 09 310 64489
leena.luhtasela(a)hel.fi
Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 09 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Terhi Pippuri, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 46012
terhi.pippuri(a)hel.fi
Marianne Neijonen, järjestökoordinaattori, puhelin: 09 310 29263
marianne.neijonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.02.2024 § 18

HEL 2023-010508 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että kaupungin ja järjestöjen välistä yhteistyötä maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa on muutaman viime vuoden aikana jo tiivistetty sekä tiivistetään parhail-

laan osana eri toimintoja. Näistä jo toteutetuista toimenpiteistä on myös noussut suosituksia jatkoon yhteistyön tiivistämiseksi ja siten toivomusponnen näkökulma yhteistyön tiivistämisestä entisestään kaupungin ja järjestöjen välillä maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa nähdään kannatettavana.

Toivomusponsi linkittyy kaupungin segregaatian ehkäisytyöhön, joka on tärkeä tavoite kaupungille ja toimialalle. Voimakkainta segregaatiokehitys on lapsiperheiden kohdalla, ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluilla on paljon mahdollisuuksia tukea eritaustaisten helsinkiläisten sosiaalista integraatiota, kuulumuuden ja kohdatuksi tulemisen tunnetta sekä hyviä väestösuhteita. Tässä lausunnossa pääpaino on lapsiperheissä, mutta on hyvä huomioida, että maahanmuuttajataustaisten perheiden kulttuureissa perhe on usein käsitteenä laajempi, käsittäen esimerkiksi myös ikäihmiset.

Yhteistyö järjestöjen kanssa on tunnistettu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tärkeäksi ja merkittäväksi toimintatavaksi kaikessa toiminnassa. Viimeisten vuosien aikana useilla hankkeilla on keskitytty erityisesti maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa tehtävään työhön, jossa järjestöt ovat vahvasti mukana yhtenä sidosryhmänä. Lisäksi on useita yksittäisiä jo vakiintuneita toimintoja, joissa yhteistyö kaupungin ja järjestöjen välillä tähtää joko suoraan tai välillisesti maahanmuuttajataustaisten perheiden paremmin huomioimiseksi. Näitä on listattu esimerkiksi liitteessä 2.

Toimialan palveluita kehitetään yhteistyössä useiden eri toimijoiden kanssa huomioiden palveluiden kohderyhmät. Useissa toiminnoissa maahanmuuttajataustaiset perheet on nähty merkittävänä kohderyhmänä ja näissä yhteistyö järjestöjen kanssa on monesta näkökulmasta tärkeää. Erityisesti maahanmuuttajataustaisten järjestöjen rooli on keskeinen kohderyhmän tavoittamisessa, mutta on tärkeä huomioida muidenkin järjestöjen tavoittamat maahanmuuttajataustaiset perheet esimerkiksi liikunta- tai kulttuuriharrastuksissa sekä heidän roolinsa tehtävässä yhteistyössä.

Yhteistyön tiivistäminen maahanmuuttajataustaisten perheiden parissa kaupungin ja järjestöjen välillä on huomioitu myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhtenä vuoden 2024 kaupunkiyhteisenä tavoitteena, jossa on tarkoitus parantaa lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta kaupunki uudistusalueilla kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä. Kaupungin toimialojen yhteisissä alueellisissa yhteistyöverkostoissa tunnistetaan tutkimus- ja ilmiötietoon perustuen sekä vuorovaikutuksessa muun muassa alueen perheiden ja järjestöjen kanssa keskeiset toimenpiteet lasten ja nuorten turvallisuuden tunteen parantamiseksi.

Moniääninen Helsinki -hanke

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteinen Moniääninen Helsinki -hanke toteutettiin kaupunkiuudistusalueilla vuosina 2022–2023 ja sen tavoitteena oli edistää maahanmuuttajataustaisten perheiden palveluymmärrystä, luottamusta ja osallisuutta palveluissa. Yhteistyötä tehtiin tiiviisti järjestöjen kanssa.

Hankkeen tavoitteena oli muun muassa perheiden tietojen lisääminen erityisesti kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluista ja osallistaa niiden kehittämiseen sekä tukea vanhemmuutta ja hyvinvointia. Hankkeen toimenpiteitä olivat muun muassa somalin- ja arabiankieliset vanhempainryhmien järjestäminen, erilaiset kohtaamistapahtumat muun muassa nuorisotaloilla ja kulttuurikeskuksissa sekä koulutukset henkilöstölle ja asukkaille, joissa osallistujina oli kaupungin henkilöstöä ja järjestöedustajia. Lisäksi Kulttuurin kummit lapset -toiminta muotoiltiin vastaamaan paremmin muunkielisten perheiden tarpeita. Hankkeen toimenpiteitä tehtiin ja edistettiin hyvässä yhteistyössä useiden eri järjestöjen kanssa, muun muassa Aseman lapset ry:n Sawian-hankkeen, Tieto on valtaa ry:n, Mannerheimin lastensuojeluliiton ja EHYT Hadiya -hankkeen ja verkoston kanssa.

Hankkeen pohjalta henkilöstölle ja johtamisen tueksi tuotetuissa opissa on nostettu suosituksia jatkoon perhelähtöisen työn sekä kaupunkiyhteisten kumppanuuksien edistämiseksi, missä korostuvat yhteistyö järjestöjen ja yhteisöjen kanssa. Monialaisen perhelähtöisen työn edellytyksinä nostetaan muun muassa monialaisen kotoutumisen tuen tarjoamista kaupungin ja muiden toimijoiden saumattomana yhteistyönä. Kaupunkiyhteisen kumppanuuden edistämiseksi tulisi järjestöjä ja yhteisöjä ottaa aktiivisemmin mukaan kaupungin palveluista viestimiseen, minkä lisäksi tarvittaisiin kaupunkiyhteinen malli palveluohjaukseen järjestöjen palveluihin.

Kestävän kasvun hanke

Kaupungin yhteinen Kestävän kasvun hanke toteutetaan vuosina 2023–2025 EU:n koronapalautumisen määrärahalta. Hankkeen tavoitteena on muun muassa parantaa heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden hoidon ja palveluiden saatavuutta sekä vahvistaa ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista. Pääasiallisena kohderyhmänä ovat erityistä tukea tarvitsevat ikääntyneet ja työikäiset ulkomaalaistaustaiset henkilöt sekä sitä kautta luonnollisesti myös heidän perheensä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtävänä on koota palvelutarjottimelle toimialan terveyttä ja hyvinvointia edistäviä palveluita, joihin voidaan ohjata heitä, jotka niistä eniten hyötyvät. Lisäksi hankkeessa vah-

vistetaan järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä, jotta myös kolmannen sektorin tuottamat palvelut ja toiminta olisi löydettävissä palvelutarjottimelta. Hanke siis lisää kaupungin ja järjestöjen välistä yhteistyötä palveluohjauksessa, minkä myötä kaupunkilaisille on helpommin ja kootummin löydettävissä itselleen sopivia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä palveluita.

Kotoutumisen tuen määrärahalla toteutettava kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hankekokonaisuus vuonna 2024

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hankekokonaisuudelle on myönnetty rahoitus maahanmuuttajien kotoutumisen tuen hankkeisiin osoitetuista vuoden 2024 talousarvion määrärahoista. Yhteishankkeen poikkileikkaavana päätavoitteena on lisätä asukasymmärrystä kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden kehittämiseksi nykyistä paremmin eri väestöryhmiä tavoittaviksi. Nuorisopalvelujen, kolmen kulttuurikeskuksen ja toimialan viestintäpalvelujen osahankkeet toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa, minkä lisäksi yhteistyötä tehdään järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Nuorisopalveluissa keskeisenä tavoitteena on luoda uusia tapoja rakentaa suhteita kaupunkiuudistusalueiden nuorten perheisiin ja yhteisöihin palkkaamalla nuoriso-ohjaajia näille alueille sekä tukemaan nuorten vapaa-aikaa heidän alkuvaiheen kotoutumisessaan. Yhtenä toimenpiteenä on ohjata nuoria tarjolla olevaan toimintaan ja järjestää tarvittaessa sopivaa toimintaa heidän vapaa-ajalleen. Nuorten tavoittamisessa yhteistyötahoina ovat esimerkiksi järjestöt. Nuorisopalveluiden osahankkeessa jatketaan nuorisotyön kehittämistä edelleen inklusiivisemmaksi muun muassa tiivistämällä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa alueilla.

Kulttuurikeskusten toimenpiteet linkittyvät Kulttuurikeskusten visiotyö -muutoshankeeseen, jossa kulttuuritalojen palveluita, tiloja ja organisoitumista tarkastellaan asiakaskokemuksen parantamiseksi. Kulttuurikeskusten osahankkeissa tätä tavoitetta edistetään erikielisiä asukkaita osallistamalla. Osahankkeisiin rekrytoitava työntekijä ja järjestökumppanit järjestävät kohtaamisia, joissa asukkailta kerätään kokemuksia, tarpeita ja toiveita kulttuurikeskusten palvelujen kehittämiseksi nykyistä saavutettavammiksi. Lisäksi työntekijät järjestävät yhdessä järjestökumppanien kanssa asukkaita osallistavia, kotoutumista edistäviä kokeiluja.

Viestintäpalveluiden osahankkeen tarkoituksena on kehittää toimialan monikielisen viestinnän menetelmiä poikkileikkaavasti, jotta eri kieli- ja kulttuuritaustaiset helsinkiläiset tavoitetaan paremmin. Tavoitteena on muun muassa järjestöjen kanssa tehtävällä yhteistyöllä kartuttaa tietoa

siitä, millainen viestintä ja millaiset viestintäkanavat tavoittavat parhaiten kohderyhmiä.

Demokratiakahvilahanke

Kirjastopalvelujen Demokratiakahvilahankkeen tavoitteena on lisätä alueen eri kieli- ja kulttuuritaustaisten asukkaiden kuulumista kirjaston piirissä, kehittää kirjaston palveluita ja vahvistaa kohderyhmien aktiivista kansalaisuutta. Pääasiallisena kohderyhmänä aikuiset ja sitä kautta heidän perheensä. Hanke toteutetaan AVI:n rahoituksella vuosina 2023–2024.

Yhteistyössä järjestöjen kanssa on järjestetty esimerkiksi kohtaamiskahviloita kirjastolla, jossa tavoitteena on ollut antaa tilaa eri väestöryhmien välisille kohtaamiselle sekä kirjaston tilojen aktiiviselle haltuunottamiselle erilaisten toimijoiden toimesta. Samalla kirjaston palvelut ovat tulleet tutummiksi järjestöjen kautta saavutettaville asiakkaille.

Järjestöyhteistyön kautta on myös tuotettu videot, joissa kerrotaan kirjaston palveluista arabiaksi ja somaliksi. Näissä noin kahden minuutin pituisissa videoissa järjestöjen kautta saavutetut esiintyjät kertovat äidinkielellään kirjaston oleellisimmista palveluista.

Lopuksi on hyvä todeta, että vaikka yhteistyötä on tehty ja tehdään järjestöjen kanssa parhaillaan useiden eri hankkeiden ja toimintojen kautta, toimivat nämä keskenäänkin yhteistyössä, mikä on tarkoituksenmukaista jatkossakin. Esimerkiksi kotoutumisen tuen määrärahalla toteutettava kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hankekokonaisuus kytkeytyy Kestävän kasvun hankkeeseen palveluohjauksen näkökulmasta ja jatkaa samalla toiminnan kehittämistä Demokratiakahvilahankkeen jäljissä.

Eri hankkeiden osalta on tärkeää saada myös kokonaiskustannukset sekä hankkeiden saavuttamat tulokset.

Käsittely

13.02.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Esa Korkia-aho: Kohtaan kolme tulisi lisätä myös kantaväestöön kuuluvat heikompiosaiset perheet sekä vanhukset. Kaupungin ja järjestöjen tulee laajentaa yhteistyötä myös kantaväestön heikompiosaisiin lapsiperheisiin sekä vanhuksiin.

Esa Korkia-ahon vastaehdotusta 1 ei kannatettu, joten se raukesi.

18.03.2024

Asia/14

Vastaehdotus 2:

Esa Korkia-aho: Lisätään lausuntoon kappaleen 19 jälkeen: Eri hankkeiden osalta on tärkeää saada myös kokonaiskustannukset sekä hankkeiden saavuttamat tulokset.

Kannattaja: Eeva Kärkkäinen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Esa Korkia-ahon vastaehdotuksen 2 yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Elina Eskelä, suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 36083
elina.eskela(a)hel.fi

Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi